

Nyysösten sukuseura ry

TIEDOTE
• 28 •
toukokuu
2014

Varainhankintaan panostetaan

• *Timo Nyysösen, Hämeenlinna*

Sukuseuran varainhankinta on käynnistynyt alkuvuonna reippaasti. Ja tarvetta on, koska sukututkimus ja Nyysösten Suku II -teoksen valmistelu ja julkaisu ei onnistu ilman riittäviä taloudellisia resursseja.

Sukuseura on hakenut apurahaa kuudesta eri säätiöstä tai rahastosta. Lisäksi sukuseura on ryhtynyt kartoittamaan Nyysösten sukuun kuuluvia yrittäjiä, joille on esitelty sukuseuran toimintaa.

Uusien sponsoreiden hakeminen on tarpeen, koska kukkaronnyörit ovat Suomen nykyisessä taloustilanteessa

tiukemmassa kuin ennen. Jopa yksittäisten jäsenten tekemät pienetkin lahjoitukset ovat aina olleet tervetulleita!

Työtä on tehty koko sukuseuran hallituksen voimin, ollaan kartoitettu hakukohteita, valmisteltu kirjepohjia, sovittu kuka vastaa mistäkin... Työtä piisaa, mutta mikäs siinä yhteisen hyväksi painaessa. •

Risto Nyysöselle kulttuuripalkinto

• *Savon Sanomat 27.4.2014*

Rantasalmelainen puhallinmusiikin puolustaja ja musiikkiteatterin visionääri Risto Nyysönen (TAULU 1150) sai pieksämäkeläisen Ilkka Sepän lisäksi Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Savon rahaston 10 000 euron kulttuuripalkinnon lauantaina 26.4.

Nyysösen johti perustamaansa Rantasalmen puhalinorkesteria vuosina 1978–2004 ja vaikutti vahvasti orkesterin alla jo 20 vuotta toimineen Rantasalmen Nuorisoteatterin perustamiseen.

Nyysösen ehdotuksesta Rantasalmen lukioon perustettiin 1996 musiikkiteatterilinja.

Vuoden 2014 Rantasalmipalkinnolla palkittiin restauroinnin tietäjä ja perinteiden kunnioittaja, arkkitehti Panu Kaila. Palkinnon arvo on 20 000 euroa.

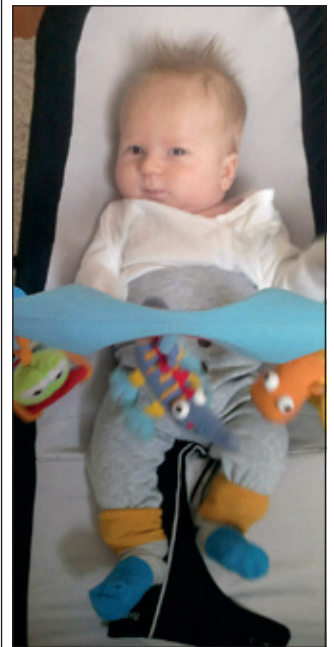
Rahasto jakoi yhteensä 621 000 euroa apurahoja 68 hakijalle. Puolivuotisen työskentelyapurahan, 11 000 euroa saivat muun muassa pieksämäkeläiset teatterinohjaaja Saku Heinonen teatteriproduktion toteuttamiseen, kuvanveistäjä Juha Lahtinen

työskentelyyn ja näyttelyihin sekä yhteiskuntatieteiden maisteri Henna Moilanen väitöskirjatyöhön.

Keramiikka- ja lasimuotoilija Susanna Tyrväinen Pieksämäeltä sai 12 000 euroa taiteelliseen työskentelyyn sekä näyttelyihin ja Pieksämäen Kuvataideseura ry 10 000 euroa nuorten taiteilijoiden triennaaliin.

Suurimman vuosiapurahan, 26 000 euroa, sai mikkeliäinen filosofian tohtori Laura Hokkanen digitaalisesti siirtävää nuorten pienfolkloreä käsittelevään tutkimukseen. •

Syntyneitä

Eelis Viljami Ruotsalainen
23.1.2014 Kuopiossa
Mitat: 3710 g, 50 cm.
Vanhemmat: Anna-Kaisa o.s. Kankkunen (TAULU 2632) ja Jarno Ruotsalainen.

**seuran
INFO**

www.nyyssonen.info

Esko Nyysönen
puheenjohtaja
esko.nyyssonen@
nyyssonen.info /
puh. 0400 237 671
Pinttitie 3, 14500 Iittala

Heidi Markkanen
jäsenasiat
heidi.markkanen@
nyyssonen.info

Ari Kankkunen
tutkimusvastaava,
sukutietojen tilaukset
ari.kankkunen@
saunalahti.fi /
puh. 040-8253 304
Kanervakuja 6 A 1,
78850 Varkaus

Nyysös-tuotteet

- Nyysösten Suku I -kirja 75,-
 - Isännänviiri 95,-
- Tilaukset: **Esko Nyysönen**, puh. 0400 237 671

- Pinssi 5,-
 - Lippis 8,-
 - Nilkkasukat 8,-
 - Pikeepaita 9,-
 - Solmiopidike 10,-
 - Pöytästandaari 25,-
- Tilaukset: **Lempi Markkanen**, puh. 040 731 2833

Toimitukset ilman postiennakkoa!

- Lasten body ja t-paita 10,-
- Tilaukset: **Marianne Sartomaa**, puh. 0400 488 696

Katso tarkemmat tiedot tuotteista nettisivuiltamme:
www.nyyssonen.info > sukuseura > tuotteet

Puheenjohtajan palsta

• Esko Nyyssönen, Iittala

Arvoisat Nyyssösten sukuseuraiset!

Sukuseuramme 14. toimintavuosi on pian vaihtumassa seuraavaan. Vaikka sukuseuramme on vielä varsin nuori, olemme monasti saaneet kokea yhdessä antoisia tapaamisia, kuten juuri viime kesänä Karttulassa, viidensissä sukujuhlissamme. Uskon vahvasti, että kukin tilaisuuksissa läsnä olleista tallentaa ne mieliämme lämmittävät tapaamiset ja yhteiset kokemukset lähtemättömästi sisinpäänsä ikuisesti pysyviksi. Olen ollut tilaisuudessa saada myös osaltani kartuttaa elämäni muistikirjaa näillä tapaamisilla anneiltaan, mistä lämmin kiitokseni kaikille Teille, jotka muistikirjaani olette "kirjoituksenne" tehneet!

Edessämme olevana kesänä on oiva mahdollisuus myös tavata muita sukuseuralaisia retkellä, jolla sukupolvet kohtaavat 21.–26.7.2014 Laatokan ja Äänisen risteilyllä. Matkareitti: Pietari – Neva – Valamo – Syväri – Ääninen – Kizhi – Petroskoi – Mandrogi – Pietari. Mukana Karjalaisten sukuyhteisöjen liitto, Sukuseurojen Keskusliitto ry ja Sukuviesti. Vieläkin saattaa joku paikka matkalle löytyä! Tiedustelut ja varaukset matkaan: <http://www.lomalinja.com/varaus>. Puhelin: 010 289 8100, ryhmämatkat 010 289 8101, sähköposti: lomalinja@lomalinja.fi

Kuluvan vuoden syksyllä 11.–12.10.2014 järjestetään myös nyt jo 15. kerran "Kuulutko sukuuni" -tapahtuma. Vantaan Seudun Sukututkijat ovat jaksaneet vuosi toisensa jälkeen urakoida tuon hienon tapahtuman pystyyn. Karjalaisten sukuyhteisöjen liitto sekä Sukuseurojen Keskusliitto ry ovat nytkin järjestelyissä mukana. Tapahtuma järjestetään Vantaan ammattiopisto Varian Tennistien toimipisteessä, Tennistie 1, 03100 Vantaa (lähellä Hiekkaharjun rautatieasemaa). Toivotan lämpimästi myös Nyyssösten sukuseuran jäseniä perheineen osallistumaan näihin tapahtumiin.

Sukuseuramme hallituksen nimissä kiitän kaikkia sukuseuralaisiamme antamastanne tuesta ja kannustuksesta toimintaamme ja toivotan kullekin läheisinensä aurinkoista, antoisaa sekä virkistävää kesää! •

DNA-tukimaksut 2014

• Esko Nyyssönen, Iittala

Arvoisat sukuseuramme jäsenet! Esitän sukuseuramme nimissä lämpimät kiitoksemme kaikille Teille, jotka tämän vuoden jäsenmaksusuoritustenne yhteydessä olette osallistuneet vapaaehtoisilla suoritteilla sukuseurassamme suoritettuun ja suoritettavaan DNA-tutkimukseen, sen taloudellisen puolen kattamiseen! Sekään toiminta ei ole ilmaista, kuten varmasti sen hyvin kukin tiedämme.

DNA-sukututkimuksen pääperiaate on, että se täydentää perinteistä sukututkimusta, ei kuitenkaan korvaa sitä. Se ei piirrä sukupuuta, mutta voi vahvistaa tai kumota perinteisen tutkimuksen jäljiltä jääneitä epävarmoja sukulaisuustietoja.

DNA-tutkimuksen työkaluja ovat: Y-DNA testit (isälinja), mtDNA testit (äitilinja) ja Family Finder testit (etäserkut).

Testien avulla haetaan ja myös löydetään geenisukulaisia. Samalla selviää, kuinka läheistä sukua he ovat, eli kuinka monta sukupolvea sitten yhteinen esivanhempni on elänyt.

Y-DNA testit maksavat testityypistä riippuen noin 200–350 dollaria per näyte. Omassa projektissamme olemme käyttäneet amerikkalaista Family Tree -laboratoriota. Testimme avulla pyrittiin vahvistamaan Nyyssösten pääsukuhaaran ja ns. Pohjanmaan haaran välinen epävarma yhteys. FTDNA:n testivalikoimasta sopi tarkoituksiimme Y-DNA testi, joka seuraa isälinjaa. Testiä varten otettiin näytteet kuuden

eri sukuhaaramme henkilöltä sekä lisäksi vielä kuusi muuta sukuseuralaistamme ovat antaneet näytteensä tutkimuksiin. Kiitoksemme kaikille heille! Näytteenantajat valitsivat Ari Kankkunen ja Erkki Juuti, jotka toimivat tutkimuksen koordinaattoreina. Ari on hoitanut myös yhteyksiä Suomen DNA projektiin. Sen administraattori Lauri Koskiselta olemme saaneet arvokasta apua. Ilman edellä mainittuja avainhenkilöitä ja näytteenantajia DNA-tutkimuksesta ei olisi tullut mitään.

Koska sukuseuramme taloudelliset resurssit ovat rajalliset, esitti sodankyläläinen Olavi Nyyssönen sukujuhlillamme Karttulassa viime kesänä ajatuksen, että mahdollisesti voisimme esittää toivomuksen jäsenmaksun yhteydessä suorittaa vapaaehtoinen tuki DNA-tutkimuksellemme. Kiitoksemme Olaville erinomaisesta aloitteesta, mikä toteutettiin tämän vuoden jäsenmaksun suorittamisen yhteydessä.

Tässä vaiheessa vuotta jäsenistämme on jäsenmaksunsa suorittanut sukuseurallemme 240, joista 84 jäsentä on osallistunut 10 eurolla DNA-tukimaksuun sekä 2 jäsentä 5 eurolla. Tästä nöyrimmät kiitoksemme "talkoisiin" osallistumisestanne Teille kaikille! Korvamerkittynä suorittamane DNA-tuki käytetään tulevan, uuden hankkeemme hyväksi DNA-sukututkimuksessamme.

Kiittäen toivotan kaikille sukuseuralaisillemme aurinkoista, antoisaa ja virkistävää kesää 2014! •

Sukuseuran taloudellinen tilanne vuonna 2013

• Pertti Frisk, Alastaro

Tilinpäätös viime vuodelta osoittaa tappiota 2871,54 euroa. Budjetoituna oli tappiota 2425 euroa, kun kuluja yritettiin karsia tuottojen selvästi vähetessä. Suurin tappion syy oli viime kesän sukujuhlat.

Tämä oli budjetissa ennakoitu 2000 euron tappioksi. Muu tappio tuli hyvästä ja ahkerasta sukututkimustoiminnasta. Tähän ylitykseen hallitus antoi luvan.

Vuoden aikana vaihdettiin myös tilitoimistoa edellisen lopetettua toimintansa. Nyt

tilinpito on sukulaisemme käsissä, kun kirjanpidon tekee Tiliarja Oy Pieksämäeltä.

Uutena käytäntönä toiminnantarkastajat antavat lausuntonsa vuosittain, eikä vain sukukokousvuosina jälkikäteen. He puoltavat tilinpäätöksen vahvistamista ja vas-

tuuvapauden myöntämistä vuodelta 2013.

Pidän sukuseuran taloutta kohtuullisen hyvänä, kun hallitus on edelleen pienentänyt menoja ja on aktiivisesti hakenut uusia tulolähteitä. Lisäksi tallessa on pesämuna sukukirja II varten. •

Piknikillä 1930-luvun lopulla

• *Heikki Nyyssönen, Oulu*

Albumissani on vanha mustavalkoinen valokuva, jossa kahdeksan hengen seurue – seitsemän aikuista ja yksi lapsi – on ryhmittynyt kuvattavaksi järven rannalla kauniina kesäpäivänä. Kaksi henkilöistä, mies ja nainen, istuskelee moottoriveneen kajuutalla, muut istuvat tai seisovat rannalla. Kuva henkii pyhäpäivän tunnelmaa. Takana on raskas työviikko. Kaikki ovat ajan tavan mukaan pukeutuneet parhaimpiinsa – miehillä on kauluspaita ja kravatti, naisilla leninki tai pusero ja tumma hame. Rannalle on kokoonnuttu nauttimaan vapaapäivästä ja yhdessäolosta. Mukana asiaan kuuluvasti on kahvipannu ja kupit. Eväinä on vadillinen omenoita. Kuvan henkilöistä tunnistan viisi. He ovat ukki ja mummo, isä ja äiti ja minä äidin sylissä. Kuva on otettu

Kuopiossa, vuosi pari ennen talvisodan syttymistä. Järvi on luonnollisesti Kallavesi ja kuvauspaikka todennäköisesti joku Kallaveden lukuisista saarista.

Valokuva on sidoksissa paikkaan ja aikaan, niin tämäkin. Kuten tunnettua, Kuopio sijaitsee Kallaveden kainalossa. Kallavesi on suurehko järvi kaikkine yli 500 saarineen. Saarilla on merkkejä ikivanhoista asuinpaikoista. Kalamajoja ja -saunoja, kämppiä ja muita pömpeleitä saarilla on ollut satojen vuosien ajan. Entisinä aikoina vesille ei kuitenkaan lähdetty mielellään, vaan niin tehtiin yleensä vain pakon edessä – jos vesitie oli ainoa mahdollinen kulkureitti tai jos vesiltä oli saatava elantonsa.

Vesi ei ole enää pitkiin aikoihin ollut vieras elementti. Kallavesikin suarineen ja salamineen on nykyään vilk-

kaassa hyöty- ja huvikäytössä. Vesi- ja veneilyreittejä on joka ilmansuuntaan ja kaupallista liikennettä Saimaan kanavalle asti. Matkustajalaivat kuljettavat turisteja risteilyille, ja Kallavesi on myös merkittävä kesämökki- ja virkistysalue. Järvelle ja saarille lähdetään vieläkin särpimen toivossa, mutta usein pelkätään ”huppaelemaan” – äitini usein käyttämää sanaa lainatakseni. Hupailusta jutun valokuvassakin on kyse.

Veneily vain hupailu- eli huvittelutarkoituksessa oli vielä 1800-luvun Kuopiossa vähäistä. Se alkoi lisääntyä vasta vuosisadan lopulla. Silloin kaupungissa tiedetään olleen jo toistakymmentä purjevenettä. Niihin ei kuitenkaan ollut varaa muilla kuin ns. ”paremmalla väellä” – tavallinen kansa eli ns. rahvas, joka oli enemmänkin levon ja virkistymisen tarpeessa, kulki saariin soutaen

tai moottoriveneellä. Hyviä ”piknik-paikkoja” oli tarjolla jo aivan lyhyen matkan päässä, mm. Väinölänniemien kärjen tuntumassa Rönön saaristossa. Entisinä aikoina Rönössä ei ollut juuri muuta kuin kosteita, kivikkoisia niittyjä. Nykyään se on Kuopion kallein asuntoalue. Sanonta ”tönö Rönössä” on kuopiolaista huumoria. Yksi Rönön saarista on Varvisaari, missä oli aikoinaan Kuopion vanhin telakka (telakka on ruotsiksi varv.) Varvisaari on aina ollut suosittu ulkoilukohde, joten ei olisi ihme, vaikka jutun valokuva olisi sieltä.

Nykyään lähdetään Itämeren risteilylle, kun halutaan päästä ”irti arjesta”. Kuopiolaisille vanhemmilleni ja esivanhemmilleni saman asian ajoi sunnuntainen huviretki saareen. Yhdestä sellaisesta retkestä jutun valokuvakin on säilynyt arvokkaana dokumenttina. •

37. Valtakunnalliset Sukututkimuspäivät Savonlinnassa

• *Esko Nyyssönen, Iittala*

Savonlinnassa järjestettiin 14.–16.3.2014 Valtakunnalliset Sukututkimuspäivät Wanhan Kasinon suojissa. Tapahtumat olivat nyt järjestyksessään 37:nnet. Tapahtuman tilaisuudet olivat jälleen kerran varsin onnistuneet ja antoisat osallistujilleen!

Sukuseuramme edustajina tilaisuudessa olivat Marianne Sartomaa ja Kari Pekka Nyyssönen lauantaina 15.3. ja allekirjoittanut lauantaina sekä sunnuntaina 15.–16.3. Näyttelypöytäme, yhdessä Varkauden Seudun Sukututkijat RY:n kanssa, sai myöskin paljon kiinnostusta osakseen tilaisuuteen osallistuvilta yleisöltä.

Vuosittain järjestettävät sukututkimuspäivät eri puolilla Suomeamme ovat perusteltavissa jo siksi, että ne suovat erinomaisen hyvän mahdol-

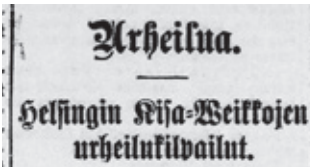
lisuuden tavata aktiivisia sukuseuralaisia eri sukuseurojen kesken sekä antavat luontevan mahdollisuuden vaihtaa näkemyksiä eri sukuseurojen välillä. Ne myöskin mahdollistavat saada antia arvokkaasta työstä toinen toisiltaan, tulevien, huomispäivänkin sukuseuralaistemme hyväksi! Tapahtumapäivien luennot ovat aina myös eri asiantuntijatahojen ja henkilöiden pitäminä erinomaisen tasokkaita ja paljon antavia, kuten nytkin Savonlinnassa saimme todeta.

Ensi vuonna 2015 seuraava tilaisuus, 38. Valtakunnalliset Sukututkimuspäivät, järjestetään Salossa. Tuolloin vetovastuussa ovat Salon Seudun Sukututkijat, jotka ottivat viestikapulan vastaan Savonlinnassa tänä vuonna. He toivottivat lämpimästi kaikki sukuseurat edustajineen tervetulleiksi Saloon 2015! •

Puheenjohtajamme kertoo mistä Paavo Nyyssönen kirjoittama Lempyyän Historia -kirjaa voi tilata.

Nyysösset historian lehdillä

1.500 m. juoksuun otti osaa m. m. ruotsalainen Anderson, Eklöw ja Palmqvist, meikäläiset H. Kolehmainen ja H. Korpimaa. Alussa painalsi Laakso D. S. (S.) huimaa vauhtia ensimmäisenä, koettua saada "tappawaa" vauhtia ruotsalaisille. Siinä hän onnistuikin! Anderson lopetti ja Eklöw jäi pahasti perään. Viimeiset kierrokset johti Hannes Kolehmainen ja viimeisellä kierroksella enesi hän ohi vauhtiaan, jättäen kilpailijansa kauas taakseen. Kaunis voitto! Tulokset:

1. H. Kolehmainen 4 min. 15 sek.
2. Hj. Palmqvist 4,21 1/4 min.
3. D. Eklöw, 4,22 1/4 min.
4. H. Korpimaa 4,23 min.

Kolehmainen tulos on uusi suomalainen ennätys. — Korpimaa ei näytä olevan vielä viimevaatijensa kunnossaan.

Jalkapallon pituuspotkinnassa saavutettiin huonoja tuloksia, pallot kun olivat liian pehmeitä. Parhaiten potkasi Taipale (44,41 m.). Toisena oli H. Nyysösen²⁾, H.J.K. (43,12 m.). Kolmantena K. Sainio (38,78 m.), neljäntenä T. Sarell (38,08 m.).

Helsingin Kisa-Weikkojen urheilukilpailut

• 21.6.1910 Helsingin Sanomat Nro 139

Sunnuntain kilpailut

... 1.500 metrin juoksuun otti osaa m.m. ruotsalainen Anderson, Eklöw ja Palmqvist, meikäläiset H. Kolehmainen ja H. Korpimaa. Alussa painalsi Laakso (H.K.W) huimaa vauhtia ensimmäisenä, koettaen saada "tappawaa" vauhtia ruotsalaisille. Siinä hän onnistuikin! Anderson lopetti ja Eklöw jäi pahasti perään. Viimeiset kierrokset johti Hannes Kolehmainen ja viimeisellä kierroksella enesi hän vauhtiaan, jättäen kilpailijansa kauas taakseen. Kaunis voitto! Tulokset:

1. H. Kolehmainen¹⁾ 4 min. 15 sek.
2. Hj. Palmqvist 4,21 4/5 min.
3. D. Eklöw 4,22 1/5 min.
4. H. Korpimaa 4,23 min.

Kolehmainen tulos on uusi suomalainen ennätys. — Korpimaa ei näytä olevan vielä viime vuosissa kunnossaan.

... Jalkapallon pituuspotkinnassa saavutettiin huonoja tuloksia, pallot kun olivat liian pehmeitä. Parhaiten potkasi Taipale (44,41 m.). Toisena oli A. Nyysösen²⁾, H.J.K. (43,12 m.). Kolmantena K. Sainio (38,78 m.), neljäntenä T. Sarell (38,08 m.)...

¹⁾ Juho Pietari ("Hannes") Kolehmainen Synt. 9.12.1889 Kuopio. Vuoden 1912 olympiakisissa Tukholmassa Hannes Kolehmainen voitti kolme kultamitalia ja rikkoi kolme maailmanennätystä. Vuoden 1920 olympiakisissa Antwerpenissa hän voitti maratonin epävirallisella maailmanennätyksellä, vaikka reitti oli erehdyksessä 555 metriä liian pitkä. Vuoden 1952 Helsingin olympiakisissa 62-vuotias Hannes syytti olympiatulen stadionin torniin (lähde: www. yleisurheilu.fi).

²⁾ Arturi Harald Nyysönen, lääkintöneuvos, synt. 1.5.1892 Helsingissä. Nyysösten Suku I (Kankkunen & Sartomaa 2007), taulu 1019: *ura jalkapalloilijana huipentui vuonna 1912 Tukholman olympialaisiin, jossa Arturi pelasi Suomen maajoukkueessa keskushyökkääjänä. Suomalaiset sijoittuivat maailman laajimmin harrastetussa palloilun kuningaslajissa neljänneksi. Arturin lempinimi jalkapalloilijana oli "Iso-Nysä"*

Seuratoiminnan tukijat

GRANIITTIRAKENNUS
KALLIO OY
www.graniittirakennuskallio.fi

ASFALTTIKALLIO OY

PIEKÄMÄEN
KANAVATARVIKE OY

RENGAS
Nyysönen

RÄJÄYTYSKONSULTIT OY

HÄN AUTTOI SINUA.
NYT ON SINUN VUOROSI AUTTAA.
Jos et ehdi itse, me huolehdimme rakkaistasi.
Kaikki kotihoitopalvelut meiltä. Kysy lisää.

KOTIPALVELU VERENPISARA
Puh. 050 581 2031
Kotitalousvähenys -45%
www.kotipalveluverenpisara.fi

SISÄ-SAVON
SÄHKÖ OY
www.s-soy.fi
Herralantie 5, 77600 SUONENJOKI
Puh. 010 271 1930

Kanerva Oy
Kaide ja kuljetus

● LIIKENNESUUNNITTELU
● ALUESUUNNITTELU
● YMPÄRISTÖSUUNNITTELU
● TIE- JA KATUSUUNNITTELU
● HANKINTAPALVELUT

Plaana Oy | Hallituskatu 36 A | 90100 Oulu
puh. 0207 999 740 | fax. 0207 999 749 | www.plaana.fi

novaholm

SEEPSULA

Suomen
MANSIKKA KARNEVAALIT
11.-13.7.2014